
[2021-85-RE](#)

Causa 2021-85-RE

(Miquel Prats i d'altres c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 529-2021. Recurs d'empara

Aute del 22 de novembre del 2021

BOPA núm. 126, de l'1 de desembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 21 d'octubre del 2021, per la representació processal dels Srs. Joan Pau Miquel Prats, Jaume Sansa Matamoros, Esteve Garcia Garcia, Joan Cejudo Peña, Joana Reolid Castillo, Josep Antoni i Josep Luís Rivero Carrizo, Santiago De Rosselló Piera, Isabel Sarmiento Fuertes, Francesc Martínez Bort, Xavier Mayol González, Sergi Fernández Genés, Amaya De Santiago Bullich, Josep Elfa Farré, Mauricio Escribano Sánchez, Ana Maria Bermejo Camps i Ignacio Cardiel Lavilla, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 4 d'octubre del 2021, dictada pel Ple del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a no ser discriminat davant la llei, reconegut a l'article 6 de la Constitució, a l'article 14 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, en combinació amb l'article 6, i a l'article primer del Protocol núm. 12 d'aquest mateix Conveni, així com per la presumpta vulneració del principi d'igualtat en els propis termes de la jurisprudència d'aquest Tribunal, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que s'acordi la retroacció de les actuacions al moment processal anterior al pronunciament de la sentència impugnada;

Vista la Constitució, especialment els articles 6, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 19 de març del 2021, els processats del cas BPA van traslladar al fiscal general un escrit de denúncia respecte de fets susceptibles de ser perseguits comesos per terceres persones i que serien similars o equivalents a aquells pels quals se'ls perseguia a ells.

1.2. El 21 de maig del 2021, la representació processal dels recurrents va presentar una queixa davant el Consell Superior de la Justícia, en què sol·licitava la incoació i la tramitació d'un expedient disciplinari contra el fiscal general, Sr. Alfons Alberca Sanvicens, per no haver notificat cap decisió respecte de la seva denúncia.

1.3. El 2 de juny del 2021, el Consell Superior de la Justícia va acordar no admetre a tràmit la queixa esmentada.

1.4. La representació processal dels recurrents va presentar una demanda contra la decisió del Consell Superior de la Justícia, i, el 4 d'octubre del 2021, el Ple del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava desestimar aquesta demanda.

1.5. El 21 d'octubre del 2021, la representació processal dels recurrents va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 4 d'octubre del 2021, dictada pel Ple del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a no ser discriminat davant la llei, reconegut a l'article 6 de la Constitució, a l'article 14 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, en combinació amb el 6, i a l'article primer del Protocol núm. 12 d'aquest mateix Conveni, així com per la presumpta vulneració del principi d'igualtat en els propis termes de la jurisprudència d'aquest Tribunal.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- De manera prèvia, els recurrents reconeixen que d'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'al·legació d'una vulneració del principi d'igualtat i la prohibició de discriminació no pot fonamentar directament un recurs d'empara.

- Conclouen que aquests principis no quedarien doncs protegits en el marc nacional, però addueixen que sí que estan coberts pel Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, instrument internacional ratificat per l'Estat andorrà i que s'imposa sobre el dret intern.

- Seguidament, addueixen que per demostrar la discriminació al·legada han d'exposar i comparar, per activa o per passiva, actuacions i situacions, per acció o per omissió, hagudes per empleats i exempleats d'altres entitats bancàries.

- En el seu escrit de denúncia davant el fiscal general van documentar fins a divuit casos de pràctiques bancàries portades a terme per altres treballadors d'entitats distintes a la BPA, extretes de diverses causes judicials en curs de les quals deriven.

- Al·leguen que la passivitat del fiscal general en relació amb aquestes persones no reposa sobre cap base objectiva i raonada i demostra una diferència de tractament.

-
- Manifesten que la seva voluntat no és que es persegueixi als empleats d'altres entitats bancàries, sinó que el Ministeri Fiscal actuï amb equitat i justícia en mèrits dels principis constitucionals i convencionals de no discriminació de les persones per pertinença a un col·lectiu concret i del principi d'igualtat davant la llei.
 - Davant la manca de resposta del fiscal general, l'única via establerta per la llei és la presentació d'una queixa davant el Consell Superior de la Justícia. No obstant això, la decisió d'aquest confirma una actuació injusta i confereix al fiscal general un poder arbitrari *extra legem*.
 - D'altra banda, el Ple del Tribunal Superior de Justícia qualifica la naturalesa de la qüestió com a "*materialment administrativa*" i aplica, per consegüent, la jurisprudència administrativa i l'article 23 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, per desestimar la demanda i eliminar la càrrega penal de la denúncia efectuada.
 - Addueix que el Ple no es pronuncia sobre l'obligació del fiscal general de donar resposta a la seva denúncia, ni sobre l'actuació discriminatòria soferta i, per consegüent, no entra en el fons de la qüestió, el qual queda sense resolució.
 - Allò que s'ha demostrat és una discriminació envers les seves persones, ja que l'absència de motivació dels motius pels quals el fiscal general no dona resposta a la denúncia de fets idèntics o similars a aquells imputats als recurrents, no té cap justificació objectiva i raonada.
 - Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que s'acordi la retroacció de les actuacions al moment processal anterior al pronunciament de la sentència impugnada.

2.2. Argumentació del Ple del Tribunal Superior de Justícia

- El Ple afirma que el règim disciplinari dels batlles, dels magistrats i dels membres del Ministeri Fiscal té una naturalesa materialment administrativa i que cal aplicar l'article 23 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal sobre la legitimació activa que han de posseir els demandants, així com la jurisprudència de la Sala Administrativa en aquest àmbit.
- Exposa doncs la jurisprudència constant de la Sala esmentada d'acord amb la qual qualsevol ciutadà té dret a denunciar els fets presumptament constitutius d'una infracció, però aquest dret -híbrid entre dret i deure- no és un dret subjectiu que generi l'obligació per a l'Administració d'iniciar un expedient; el denunciador només és part en un procediment sancionador si justifica una afectació directa a la seva esfera d'interessos.
- L'interès directe existeix quan el demandant obté un benefici o evita qualsevol perjudici amb l'estimació de les seves pretensions.
- Aplicant aquesta jurisprudència al cas actual, no es pot reconèixer als recurrents la necessària legitimació activa per tres motius concomitants.
- En primer lloc, perquè com s'ha dit la resolució de l'expedient ha d'incidir en l'esfera dels drets o dels interessos legítims dels denunciadors, i aquests han de poder obtenir un benefici concret o evitar un perjudici cert.

- En segon lloc, no es pot reconèixer als recurrents aquest interès legítim, perquè la seva situació en el procés penal del qual són objecte no es veuria afectada en absolut pel fet que es persegueixi o no a altres persones per uns altres fets que són aliens a aquells que se'ls hi imputen, afegint que els recurrents es limiten a sostenir l'existència d'un greuge comparatiu, que no és un títol legitimador suficient a aquest efecte.

- I, en tercer lloc, i en el mateix sentit, el resultat d'un eventual expedient disciplinari a un membre del Ministeri Fiscal tampoc produeix cap benefici als recurrents, ni els hi evita cap perjudici, ja que la seva situació processal no es veuria alterada per aquest fet.

- Per aquests motius, el Ple del Tribunal Superior de Justícia desestima íntegrament la demanda dels recurrents per manca de legitimació activa.

- Aquest fet fa innecessari i fins i tot improcedent abordar l'examen de les altres qüestions plantejades.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és una tercera instància, ni un tribunal suprem, ni un tribunal de cassació.

3.2. Tal com els recurrents mateixos exposen, els principis d'igualtat i de no discriminació no poden per si sols ser l'objecte directe d'un recurs d'empara.

3.3. Cal doncs examinar si la ruptura de la igualtat i la discriminació al·legades són susceptibles d'haver dut la sentència del 4 d'octubre del 2021, dictada pel Ple del Tribunal Superior de Justícia, a ser una decisió insuficientment fonamentada en Dret, arbitrària o il·lògica.

3.4. Atès que la interpretació de les lleis correspon a la jurisdicció ordinària, en primer lloc, cal examinar si la decisió impugnada està fonamentada en Dret. El Ple del Tribunal Superior de Justícia recorda, primerament, que el règim disciplinari dels magistrats i dels membres del Ministeri Fiscal està configurat a la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, i, per tant, aplica l'article 23 d'aquesta Llei, el qual estableix la legitimació activa dels demandants.

3.5. El Ple del Tribunal Superior de Justícia es fonamenta en la llei i en la jurisprudència en la matèria, i mitjançant un raonament lògic, estableix que els recurrents no poden esperar cap avantatge de l'èxit eventual de la seva demanda, ni establir cap perjudici directe del seu rebuig, i, per tant, conclou de manera lògica a la desestimació de la demanda.

3.6. En segon lloc, també cal recordar que l'aspecte eventualment penal de la situació lamentada pels recurrents va ser objecte d'un procediment distint i que aquest Tribunal ja es va pronunciar en un recurs d'empara anterior presentat per alguns dels recurrents actuals.

3.7. Cap dels elements que fonamenten la decisió del Ple del Tribunal Superior de Justícia permet suposar que aquesta pugui resultar d'un tractament desigual davant la llei o d'una discriminació que hauria derivat en una decisió arbitrària, il·lògica o mancada de fonamentació en Dret.

3.8. Per consegüent, aquest recurs d'empara està mancat de contingut constitucional i ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-85-RE interposat per la representació processal dels Srs. Joan Pau Miquel Prats, Jaume Sansa Matamoros, Esteve Garcia Garcia, Joan Cejudo Peña, Joana Reolid Castillo, Josep Antoni i Josep Luís Rivero Carrizo, Santiago De Rosselló Piera, Isabel Sarmiento Fuertes, Francesc Martínez Bort, Xavier Mayol González, Sergi Fernández Genés, Amaya De Santiago Bullich, Josep Elfa Farré, Mauricio Escribano Sánchez, Ana Maria Bermejo Camps i Ignacio Cardiel Lavilla contra la sentència del 4 d'octubre del 2021, dictada pel Ple del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la part recurrent, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 22 de novembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela Jean-Yves Caullet
President Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy Dominique Rousseau
Magistrat Magistrat